

ΤΕΣΣΕΡΑ ΧΡΟΝΙΑ

Με τὸ φύλλο αὐτὸ μπαίνει ὁ «Ἀγώνας τῆς γυναίκας» στὸν πέμπτο χρόνο τῆς ζωῆς του. Εἶναι καὶ αὐτὸ μιὰ ἱκανοποίηση γιὰ τὶς γυναῖκες ποὺ ἀγωνίζονται γιὰ τὴ χειραφέτηση τῆς Ἑλληνίδας. Ἐνα περιοδικὸ ποὺ δὲν εἶναι ἐπιχείρηση, ποὺ δὲν ἀναφέρει κοσμικὴ κίνηση, ποὺ δὲν ἀπαριθμεῖ ὀνόματα καὶ τουαλέτες, ποὺ δὲν ἔχει ἐρωτικὰ μυθιστορήματα, οὔτε μικρὰ μυσικὰ, ἀλλὰ ἐξυπηρετεῖ μονάχα μιὰν ἰδέα καὶ χτυπάει θραυρὰ κάθε ἀδικία καὶ κάθε κοινωνικὴ ἀτιμία, δημιουργώντας ἔτσι ἐχθρὸς ποὺ δὲ διατάζουν μπροστὰ σὲ καμιὰ συγκοφαντία ἐναντίου του, εἶναι ἀλήθεια κάτὶ τι νὰ φαστάξει τέσσερα ὀλόκληρα χρόνια στὸν τόπο αὐτὸ τοῦ ἀνίκου ἐνθουσιασμοῦ. Τοῦτο μᾶς πείθει δι' ἔχει ἀγγίξει κάποιες χορδὲς μέσα στὴν ψυχὴ τῆς Ἑλληνίδας ποὺ καὶ ἡ ἴδια δὲν τὶς ὑποπευόνταν. Ὅτι τὸ αἶσθημα τῆς γυναικείας ἀξιοπρέπειας ἀρχίζει καὶ ξυπνᾷ μέσα της μαζί μὲ τὰ ἐνδιαφέροντά της τὰ κοινωνικὰ ποὺ ξεπερνοῦν ὀλοένα τὰ στενὰ σύνορα τοῦ σπιτιοῦ της. Κι ἂν δὲν ἔγινε ἀκόμα συνειδητὴ στὸ μεγάλο πλήθος τῶν γυναικῶν ἡ ἀνάγκη νὰ ἐπιβάλουν τὴ θέλησὴ τους στὴν πολιτεία καὶ νὰ ἐξασκήσουν ἰσότητα μὲ τὸν ἄντρα τὰ δικαιώματα τοῦ πολίτη, εἶναι γιὰ τὸ βῆρος τῆς μακρόχρονης παράδοσης εἶναι δύσκολο νὰ πουναχτῇ.

Κι ὁμως ἀπὸ μακρονὲς ἐπαρχίες, ἀπὸ τὴ Σάμο, ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη, ἀπὸ μικρὰ χωριὰ ἀκόμα, μᾶς ἔρχονται μηνύματα μιᾶς καινούριας ἀνοιξῆς μέσα σὲ γράμματα θερμά, γεμάτα ἐνθουσιασμὸ γιὰ τὸν ἀγῶνα μας. Καὶ τὰ γράμματα αὐτὰ ποὺ πλημμυρίζουν ἀπὸ πόνο γιὰ τὴ μοῖρα τῆς γυναίκας, ποὺ στὴν ἐπαρχία, πὺ πολλὴ ἀκόμα παρὰ στὴν πρωτεύουσα, εἶνε θῦμα τῆς ἀγριότερης ἐκμετάλλευσης, ποὺ ἀποτραγγίζεται ἡ ζωὴ της στὸ ἐργοστάσιο γιὰ ἓνα κο-

ματάκι ψωμί, τὰ γράμματα αὐτὰ εἶναι ἡ πιὸ θερμὴ ἐπίσχυση στὸν ἀγῶνα μας. Ἡ κραυγὴ τοῦ πόνου τῆς γυναίκας εἶναι ἡ διαμαρτυρία γιὰ τὴν ἀδικη μοῖρα της. Ὅχι πὰ οἱ παλιὲς ἀρετές τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ὑποταγῆς, ἀλλὰ ἡ καινούρια ἀρετὴ, ἡ δυνατὴ, ἡ ὠραία, τῆς θέλησης ποὺ δημιουργεῖ ἡ ἴδια τὴ μοῖρα της. Μπροστὰ στὴν κραυγὴ αὐτὴ τῆς διαμαρτυρίας ὀρθώνεται τώρα ἡ ἀντίδραση, ὀλοένα ἀγριότερη. Τὸ βλέπομε ὀλοφάνερα. Ὡς τώρα ἡ γυναίκα ἦταν ἓνα χορήσιμο φτηνὸ στοιχεῖο στὴ δημόσια οἰκονομία, γιόμιζε τὶς φτηνὲς θεσοῦλες ποὺ περιφρονοῦσαν οἱ ἄνδρες, ἔμεινε ἐκεῖ χωρὶς νὰ παραπονεῖται ὅλη της τὴ ζωὴ ἢ ὥσπου νὰ παντρευτῇ καὶ χορήσιμενε γιὰ σκαλοπάτι στὸν ἄντρα γιὰ ν'ἀνέβει στὰ ἀνώτερα ἀξιώματα. Τώρα ἄρχισε νὰ σκῶνει κεφάλι καὶ ἡ γυναίκα. Γυρνεὶ δικαιοσύνη. Ζητᾷ ἐκεῖνο ποὺ τῆς ἀνήκει, ἐκεῖνο ποὺ ἀναγκάστηκε νὰ τῆς ἀναγνωρίσει τὸ ἑλληνικὸ Σύνταγμα, τὴν ἰσοτιμία της μὲ τὸν ἄντρα στὴ δουλειά. Μιὰ τέτια ἀξίωση πρέπει νὰ χτυπηθῇ κατακέφαλα. Καὶ ἡ γυναίκα ποὺ θέλει νὰ σταδιοδρομήσει στὴ δουλειά της βλέπει νὰ τῆς κλείνονται ἡ πόρτες μιὰ μιὰ.

Μάταια ὁμως προσπαθεῖ ἡ ἀντίδραση νὰ καταπνίξει μιὰ δύναμη ποὺ ξύπνησε πὰ. Ὁ διωγμὸς τῆς γυναίκας εἶναι ὁ καλύτερος σύμμαχός μας. Γιατί, περισσότερο ἀπὸ κάθε προπαγάνδα, ὁ διωγμὸς αὐτὸς θὰ τῆς ἀνοίξει τὰ μάτια στὴ μόνη λύση γιὰ τὸ πρόβλημα τῆς ζωῆς της, στὴν ὀργάνωση, στὴν ἀπαίτηση τῶν πολιτικῶν της δικαιωμάτων, στὴν ἐντονη ὀμαδικὴ διαμαρτυρία γιὰ τὴν ἀδικία ποὺ τῆς γίνεται.

Ὁ «Ἀγώνας τῆς γυναίκας» ἔρριξε τὸ σπόρο. Τέσσερα χρόνια τώρα τὸν καλλιεργεῖ. Ἡ ἀντίδραση καὶ ὁ διωγμὸς θὰ τὸν βοηθήσουν νὰ καρποφορήσει μιὰν ὠρα ἀρχήτερα.

Αὔ. Θ.